

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА
КОНВЕНЦИЈАТА ЗА КОМПЈУТЕРСКИ КРИМИНАЛ

Се прогласува Законот за ратификација на Конвенцијата за компјутерски криминал, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јуни 2004 година.

Бр. 07-2623/1
16 јуни 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА
ЗА КОМПЈУТЕРСКИ КРИМИНАЛ

Член 1

Се ратификува Конвенцијата за компјутерски криминал, усвоена во рамките на Советот на Европа на 23 ноември 2001 година.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

CONVENTION ON CYBERCRIME

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Recognising the value of fostering co-operation with the other States parties to this Convention;

Convinced of the need to pursue, as a matter of priority, a common criminal policy aimed at the protection of society against cybercrime, *inter alia*, by adopting appropriate legislation and fostering international co-operation;

Conscious of the profound changes brought about by the digitalisation, convergence and continuing globalisation of computer networks;

Concerned by the risk that computer networks and electronic information may also be used for committing criminal offences and that evidence relating to such offences may be stored and transferred by these networks;

Recognising the need for co-operation between States and private industry in combating cybercrime and the need to protect legitimate interests in the use and development of information technologies;

Believing that an effective fight against cybercrime requires increased, rapid and well-functioning international co-operation in criminal matters;

Convinced that the present Convention is necessary to deter action directed against the confidentiality, integrity and availability of computer systems, networks and computer data as well as the misuse of such systems, networks and data by providing for the criminalisation of such conduct, as described in this Convention, and the adoption of powers sufficient for effectively combating such criminal offences, by facilitating their detection, investigation and prosecution at both the domestic and international levels and by providing arrangements for fast and reliable international co-operation;

Mindful of the need to ensure a proper balance between the interests of law enforcement and respect for fundamental human rights as enshrined in the 1950 Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights and other applicable international human rights treaties, which reaffirm the right of everyone to hold opinions without interference, as well as the right to freedom of expression, including the freedom to seek, receive, and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, and the rights concerning the respect for privacy;

Mindful also of the right to the protection of personal data, as conferred, for example, by the 1981 Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data;

Considering the 1989 United Nations Convention on the Rights of the Child and the 1999 International Labour Organization Worst Forms of Child Labour Convention;

Taking into account the existing Council of Europe conventions on co-operation in the penal field, as well as similar treaties which exist between Council of Europe member States and other States, and stressing that the present Convention is intended to supplement those conventions in order to make criminal investigations and proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data more effective and to enable the collection of evidence in electronic form of a criminal offence;

Welcoming recent developments which further advance international understanding and co-operation in combating cybercrime, including action taken by the United Nations, the OECD, the European Union and the G8;

Recalling Committee of Ministers Recommendations No. R (85) 10 concerning the practical application of the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters in respect of letters rogatory for the interception of telecommunications, No. R (88) 2 on piracy in the field of copyright and neighbouring rights, No. R (87) 15 regulating the use of personal data in the police sector, No. R (95) 4 on the protection of personal data in the area of telecommunication services, with particular reference to telephone services, as well as No. R (89) 9 on computer-related crime providing guidelines for national legislatures concerning the definition of certain computer crimes and No. R (95) 13 concerning problems of criminal procedural law connected with information technology;

Having regard to Resolution No. 1 adopted by the European Ministers of Justice at their 21st Conference (Prague, 10 and 11 June 1997), which recommended that the Committee of Ministers support the work on cybercrime carried out by the European Committee on Crime Problems (CDPC) in order to bring domestic criminal law provisions closer to each other and enable the use of effective means of investigation into such offences, as well as to Resolution No. 3 adopted at the 23rd Conference of the European Ministers of Justice (London, 8 and 9 June 2000), which encouraged the negotiating parties to pursue their efforts with a view to finding appropriate solutions to enable the largest possible number of States to become parties to the Convention and acknowledged the need for a swift and efficient system of international co-operation, which duly takes into account the specific requirements of the fight against cybercrime;

Having also regard to the Action Plan adopted by the Heads of State and Government of the Council of Europe on the occasion of their Second Summit (Strasbourg, 10 and 11 October 1997), to seek common responses to the development of the new information technologies based on the standards and values of the Council of Europe;

Have agreed as follows:

Chapter I – Use of terms

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Convention:

- a "computer system" means any device or a group of interconnected or related devices, one or more of which, pursuant to a program, performs automatic processing of data;
- b "computer data" means any representation of facts, information or concepts in a form suitable for processing in a computer system, including a program suitable to cause a computer system to perform a function;
- c "service provider" means:
 - i any public or private entity that provides to users of its service the ability to communicate by means of a computer system, and
 - ii any other entity that processes or stores computer data on behalf of such communication service or users of such service;
- d "traffic data" means any computer data relating to a communication by means of a computer system, generated by a computer system that formed a part in the chain of communication, indicating the communication's origin, destination, route, time, date, size, duration, or type of underlying service.

Chapter II – Measures to be taken at the national level

Section 1 – Substantive criminal law

Title 1 – Offences against the confidentiality, integrity and availability of computer data and systems

Article 2 – Illegal access

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the access to the whole or any part of a computer system without right. A Party may require that the offence be committed by infringing security measures, with the intent of obtaining computer data or other dishonest intent, or in relation to a computer system that is connected to another computer system.

Article 3 – Illegal interception

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the interception without right, made by technical means, of non-public transmissions of computer data to, from or within a computer system, including electromagnetic emissions from a computer system carrying such computer data. A Party may require that the offence be committed with dishonest intent, or in relation to a computer system that is connected to another computer system.

Article 4 – Data interference

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the damaging, deletion, deterioration, alteration or suppression of computer data without right.
- 2 A Party may reserve the right to require that the conduct described in paragraph 1 result in serious harm.

Article 5 – System interference

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the serious hindering without right of the functioning of a computer system by inputting, transmitting, damaging, deleting, deteriorating, altering or suppressing computer data.

Article 6 – Misuse of devices

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right:
 - a the production, sale, procurement for use, import, distribution or otherwise making available of:
 - i a device, including a computer program, designed or adapted primarily for the purpose of committing any of the offences established in accordance with the above Articles 2 through 5;
 - ii a computer password, access code, or similar data by which the whole or any part of a computer system is capable of being accessed,with intent that it be used for the purpose of committing any of the offences established in Articles 2 through 5; and
 - b the possession of an item referred to in paragraphs a.i or ii above, with intent that it be used for the purpose of committing any of the offences established in Articles 2 through 5. A Party may require by law that a number of such items be possessed before criminal liability attaches.
- 2 This article shall not be interpreted as imposing criminal liability where the production, sale, procurement for use, import, distribution or otherwise making available or possession referred to in paragraph 1 of this article is not for the purpose of committing an offence established in accordance with Articles 2 through 5 of this Convention, such as for the authorised testing or protection of a computer system.
- 3 Each Party may reserve the right not to apply paragraph 1 of this article, provided that the reservation does not concern the sale, distribution or otherwise making available of the items referred to in paragraph 1 a.ii of this article.

Title 2 – Computer-related offences

Article 7 – Computer-related forgery

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the input, alteration, deletion, or suppression of computer data, resulting in inauthentic data with the intent that it be considered or acted upon for legal purposes as if it were authentic, regardless whether or not the data is directly readable and intelligible. A Party may require an intent to defraud, or similar dishonest intent, before criminal liability attaches.

Article 8 – Computer-related fraud

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the causing of a loss of property to another person by:

- a any input, alteration, deletion or suppression of computer data;
- b any interference with the functioning of a computer system,

with fraudulent or dishonest intent of procuring, without right, an economic benefit for oneself or for another person.

Title 3 – Content-related offences

Article 9 – Offences related to child pornography

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:

- a producing child pornography for the purpose of its distribution through a computer system;
- b offering or making available child pornography through a computer system;
- c distributing or transmitting child pornography through a computer system;
- d procuring child pornography through a computer system for oneself or for another person;
- e possessing child pornography in a computer system or on a computer-data storage medium.

- 2 For the purpose of paragraph 1 above, the term “child pornography” shall include pornographic material that visually depicts:

- a a minor engaged in sexually explicit conduct;
- b a person appearing to be a minor engaged in sexually explicit conduct;

c realistic images representing a minor engaged in sexually explicit conduct.

3 For the purpose of paragraph 2 above, the term “minor” shall include all persons under 18 years of age. A Party may, however, require a lower age-limit, which shall be not less than 16 years.

4 Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraphs 1, sub-paragraphs d. and e, and 2, sub-paragraphs b. and c.

Title 4 – Offences related to infringements of copyright and related rights

Article 10 – Offences related to infringements of copyright and related rights

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the infringement of copyright, as defined under the law of that Party, pursuant to the obligations it has undertaken under the Paris Act of 24 July 1971 revising the Bern Convention for the Protection of Literary and Artistic Works, the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the WIPO Copyright Treaty, with the exception of any moral rights conferred by such conventions, where such acts are committed wilfully, on a commercial scale and by means of a computer system.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the infringement of related rights, as defined under the law of that Party, pursuant to the obligations it has undertaken under the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organisations (Rome Convention), the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the WIPO Performances and Phonograms Treaty, with the exception of any moral rights conferred by such conventions, where such acts are committed wilfully, on a commercial scale and by means of a computer system.

3 A Party may reserve the right not to impose criminal liability under paragraphs 1 and 2 of this article in limited circumstances, provided that other effective remedies are available and that such reservation does not derogate from the Party’s international obligations set forth in the international instruments referred to in paragraphs 1 and 2 of this article.

Title 5 – Ancillary liability and sanctions

Article 11 – Attempt and aiding or abetting

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with Articles 2 through 10 of the present Convention with intent that such offence be committed.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, an attempt to commit any of the offences established in accordance with Articles 3 through 5, 7, 8, and 9.1.a and c. of this Convention.

3 Each Party may reserve the right not to apply, in whole or in part, paragraph 2 of this article.

Article 12 – Corporate liability

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that legal persons can be held liable for a criminal offence established in accordance with this Convention, committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within it, based on:

- a a power of representation of the legal person;
- b an authority to take decisions on behalf of the legal person;
- c an authority to exercise control within the legal person.

2 In addition to the cases already provided for in paragraph 1 of this article, each Party shall take the measures necessary to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of a criminal offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.

4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 13 – Sanctions and measures

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, which include deprivation of liberty.

2 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 12 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions or measures, including monetary sanctions.

Section 2 – Procedural law

Title 1 – Common provisions

Article 14 – Scope of procedural provisions

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish the powers and procedures provided for in this section for the purpose of specific criminal investigations or proceedings.

2 Except as specifically provided otherwise in Article 21, each Party shall apply the powers and procedures referred to in paragraph 1 of this article to:

- a the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention;
 - b other criminal offences committed by means of a computer system; and
 - c the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.
- 3
- a. Each Party may reserve the right to apply the measures referred to in Article 20 only to offences or categories of offences specified in the reservation, provided that the range of such offences or categories of offences is not more restricted than the range of offences to which it applies the measures referred to in Article 21. Each Party shall consider restricting such a reservation to enable the broadest application of the measure referred to in Article 20.
 - b Where a Party, due to limitations in its legislation in force at the time of the adoption of the present Convention, is not able to apply the measures referred to in Articles 20 and 21 to communications being transmitted within a computer system of a service provider, which system:
 - i is being operated for the benefit of a closed group of users, and
 - ii does not employ public communications networks and is not connected with another computer system, whether public or private,

that Party may reserve the right not to apply these measures to such communications. Each Party shall consider restricting such a reservation to enable the broadest application of the measures referred to in Articles 20 and 21.

Article 15 – Conditions and safeguards

- 1 Each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the powers and procedures provided for in this Section are subject to conditions and safeguards provided for under its domestic law, which shall provide for the adequate protection of human rights and liberties, including rights arising pursuant to obligations it has undertaken under the 1950 Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, and other applicable international human rights instruments, and which shall incorporate the principle of proportionality.
- 2 Such conditions and safeguards shall, as appropriate in view of the nature of the procedure or power concerned, *inter alia*, include judicial or other independent supervision, grounds justifying application, and limitation of the scope and the duration of such power or procedure.
- 3 To the extent that it is consistent with the public interest, in particular the sound administration of justice, each Party shall consider the impact of the powers and procedures in this section upon the rights, responsibilities and legitimate interests of third parties.

Title 2 – Expedited preservation of stored computer data

Article 16 – Expedited preservation of stored computer data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable its competent authorities to order or similarly obtain the expeditious preservation of specified computer data, including traffic data, that has been stored by means of a computer system, in particular where there are grounds to believe that the computer data is particularly vulnerable to loss or modification.
- 2 Where a Party gives effect to paragraph 1 above by means of an order to a person to preserve specified stored computer data in the person's possession or control, the Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige that person to preserve and maintain the integrity of that computer data for a period of time as long as necessary, up to a maximum of ninety days, to enable the competent authorities to seek its disclosure. A Party may provide for such an order to be subsequently renewed.
- 3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige the custodian or other person who is to preserve the computer data to keep confidential the undertaking of such procedures for the period of time provided for by its domestic law.
- 4 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Article 17 – Expedited preservation and partial disclosure of traffic data

- 1 Each Party shall adopt, in respect of traffic data that is to be preserved under Article 16, such legislative and other measures as may be necessary to:
 - a ensure that such expeditious preservation of traffic data is available regardless of whether one or more service providers were involved in the transmission of that communication; and
 - b ensure the expeditious disclosure to the Party's competent authority, or a person designated by that authority, of a sufficient amount of traffic data to enable the Party to identify the service providers and the path through which the communication was transmitted.
- 2 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Title 3 – Production order

Article 18 – Production order

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to order:
 - a a person in its territory to submit specified computer data in that person's possession or control, which is stored in a computer system or a computer-data storage medium; and
 - b a service provider offering its services in the territory of the Party to submit subscriber information relating to such services in that service provider's possession or control.
- 2 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.
- 3 For the purpose of this article, the term "subscriber information" means any information contained in the form of computer data or any other form that is held by a service provider, relating to subscribers of its services other than traffic or content data and by which can be established:
 - a the type of communication service used, the technical provisions taken thereto and the period of service;

- b the subscriber's identity, postal or geographic address, telephone and other access number, billing and payment information, available on the basis of the service agreement or arrangement;
- c any other information on the site of the installation of communication equipment, available on the basis of the service agreement or arrangement.

Title 4 – Search and seizure of stored computer data

Article 19 – Search and seizure of stored computer data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to search or similarly access:
 - a a computer system or part of it and computer data stored therein; and
 - b a computer-data storage medium in which computer data may be storedin its territory.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that where its authorities search or similarly access a specific computer system or part of it, pursuant to paragraph 1.a, and have grounds to believe that the data sought is stored in another computer system or part of it in its territory, and such data is lawfully accessible from or available to the initial system, the authorities shall be able to expeditiously extend the search or similar accessing to the other system.
- 3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to seize or similarly secure computer data accessed according to paragraphs 1 or 2. These measures shall include the power to:
 - a seize or similarly secure a computer system or part of it or a computer-data storage medium;
 - b make and retain a copy of those computer data;

- c maintain the integrity of the relevant stored computer data;
 - d render inaccessible or remove those computer data in the accessed computer system.
- 4 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to order any person who has knowledge about the functioning of the computer system or measures applied to protect the computer data therein to provide, as is reasonable, the necessary information, to enable the undertaking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2.
- 5 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Title 5 – Real-time collection of computer data

Article 20 – Real-time collection of traffic data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to:
- a collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, and
 - b compel a service provider, within its existing technical capability:
 - i to collect or record through the application of technical means on the territory of that Party; or
 - ii to co-operate and assist the competent authorities in the collection or recording of, traffic data, in real-time, associated with specified communications in its territory transmitted by means of a computer system.
- 2 Where a Party, due to the established principles of its domestic legal system, cannot adopt the measures referred to in paragraph 1.a, it may instead adopt legislative and other measures as may be necessary to ensure the real-time collection or recording of traffic data associated with specified communications transmitted in its territory, through the application of technical means on that territory.
- 3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige a service provider to keep confidential the fact of the execution of any power provided for in this article and any information relating to it.
- 4 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Article 21 – Interception of content data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary, in relation to a range of serious offences to be determined by domestic law, to empower its competent authorities to:

- a collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, and
 - b compel a service provider, within its existing technical capability:
 - i to collect or record through the application of technical means on the territory of that Party, or
 - ii to co-operate and assist the competent authorities in the collection or recording of, content data, in real-time, of specified communications in its territory transmitted by means of a computer system.
- 2 Where a Party, due to the established principles of its domestic legal system, cannot adopt the measures referred to in paragraph 1.a, it may instead adopt legislative and other measures as may be necessary to ensure the real-time collection or recording of content data on specified communications in its territory through the application of technical means on that territory.
- 3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to oblige a service provider to keep confidential the fact of the execution of any power provided for in this article and any information relating to it.
- 4 The powers and procedures referred to in this article shall be subject to Articles 14 and 15.

Section 3 – Jurisdiction

Article 22 – Jurisdiction

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, when the offence is committed:
- a in its territory; or
 - b on board a ship flying the flag of that Party; or
 - c on board an aircraft registered under the laws of that Party; or
 - d by one of its nationals, if the offence is punishable under criminal law where it was committed or if the offence is committed outside the territorial jurisdiction of any State.
- 2 Each Party may reserve the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1.b through 1.d of this article or any part thereof.
- 3 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over the offences referred to in Article 24, paragraph 1, of this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to another Party, solely on the basis of his or her nationality, after a request for extradition.

- 4 This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its domestic law.
- 5 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

Chapter III – International co-operation

Section 1 – General principles

Title 1 – General principles relating to international co-operation

Article 23 – General principles relating to international co-operation

The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this chapter, and through the application of relevant international instruments on international co-operation in criminal matters, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation, and domestic laws, to the widest extent possible for the purposes of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.

Title 2 – Principles relating to extradition

Article 24 – Extradition

- 1 a This article applies to extradition between Parties for the criminal offences established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, provided that they are punishable under the laws of both Parties concerned by deprivation of liberty for a maximum period of at least one year, or by a more severe penalty.
b Where a different minimum penalty is to be applied under an arrangement agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation or an extradition treaty, including the European Convention on Extradition (ETS No. 24), applicable between two or more parties, the minimum penalty provided for under such arrangement or treaty shall apply.
- 2 The criminal offences described in paragraph 1 of this article shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between or among the Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in any extradition treaty to be concluded between or among them.
- 3 If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it does not have an extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition with respect to any criminal offence referred to in paragraph 1 of this article.
- 4 Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise the criminal offences referred to in paragraph 1 of this article as extraditable offences between themselves.

- 5 Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds on which the requested Party may refuse extradition.
- 6 If extradition for a criminal offence referred to in paragraph 1 of this article is refused solely on the basis of the nationality of the person sought, or because the requested Party deems that it has jurisdiction over the offence, the requested Party shall submit the case at the request of the requesting Party to its competent authorities for the purpose of prosecution and shall report the final outcome to the requesting Party in due course. Those authorities shall take their decision and conduct their investigations and proceedings in the same manner as for any other offence of a comparable nature under the law of that Party.
- 7 a Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the name and address of each authority responsible for making or receiving requests for extradition or provisional arrest in the absence of a treaty.
- b The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities so designated by the Parties. Each Party shall ensure that the details held on the register are correct at all times.

Title 3 – General principles relating to mutual assistance

Article 25 – General principles relating to mutual assistance

- 1 The Parties shall afford one another mutual assistance to the widest extent possible for the purpose of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence.
- 2 Each Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to carry out the obligations set forth in Articles 27 through 35.
- 3 Each Party may, in urgent circumstances, make requests for mutual assistance or communications related thereto by expedited means of communication, including fax or e-mail, to the extent that such means provide appropriate levels of security and authentication (including the use of encryption, where necessary), with formal confirmation to follow, where required by the requested Party. The requested Party shall accept and respond to the request by any such expedited means of communication.
- 4 Except as otherwise specifically provided in articles in this chapter, mutual assistance shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable mutual assistance treaties, including the grounds on which the requested Party may refuse co-operation. The requested Party shall not exercise the right to refuse mutual assistance in relation to the offences referred to in Articles 2 through 11 solely on the ground that the request concerns an offence which it considers a fiscal offence.
- 5 Where, in accordance with the provisions of this chapter, the requested Party is permitted to make mutual assistance conditional upon the existence of dual criminality, that condition shall be deemed fulfilled, irrespective of whether its laws place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under its laws.

Article 26 – Spontaneous information

- 1 A Party may, within the limits of its domestic law and without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out

investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

- 2 Prior to providing such information, the providing Party may request that it be kept confidential or only used subject to conditions. If the receiving Party cannot comply with such request, it shall notify the providing Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. If the receiving Party accepts the information subject to the conditions, it shall be bound by them.

*Title 4 – Procedures pertaining to mutual assistance requests
in the absence of applicable international agreements*

Article 27 – Procedures pertaining to mutual assistance requests in the absence of applicable international agreements

- 1 Where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties, the provisions of paragraphs 2 through 9 of this article shall apply. The provisions of this article shall not apply where such treaty, arrangement or legislation exists, unless the Parties concerned agree to apply any or all of the remainder of this article in lieu thereof.
- 2
 - a Each Party shall designate a central authority or authorities responsible for sending and answering requests for mutual assistance, the execution of such requests or their transmission to the authorities competent for their execution.
 - b The central authorities shall communicate directly with each other;
 - c Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of this paragraph;
 - d The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of central authorities designated by the Parties. Each Party shall ensure that the details held on the register are correct at all times.
- 3 Mutual assistance requests under this article shall be executed in accordance with the procedures specified by the requesting Party, except where incompatible with the law of the requested Party.
- 4 The requested Party may, in addition to the grounds for refusal established in Article 25, paragraph 4, refuse assistance if:
 - a the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence, or

- b it considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.
- 5 The requested Party may postpone action on a request if such action would prejudice criminal investigations or proceedings conducted by its authorities.
 - 6 Before refusing or postponing assistance, the requested Party shall, where appropriate after having consulted with the requesting Party, consider whether the request may be granted partially or subject to such conditions as it deems necessary.
 - 7 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the outcome of the execution of a request for assistance. Reasons shall be given for any refusal or postponement of the request. The requested Party shall also inform the requesting Party of any reasons that render impossible the execution of the request or are likely to delay it significantly.
 - 8 The requesting Party may request that the requested Party keep confidential the fact of any request made under this chapter as well as its subject, except to the extent necessary for its execution. If the requested Party cannot comply with the request for confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party, which shall then determine whether the request should nevertheless be executed.
 - 9
 - a In the event of urgency, requests for mutual assistance or communications related thereto may be sent directly by judicial authorities of the requesting Party to such authorities of the requested Party. In any such cases, a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.
 - b Any request or communication under this paragraph may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).
 - c Where a request is made pursuant to sub-paragraph a. of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.
 - d Requests or communications made under this paragraph that do not involve coercive action may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.
 - e Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, inform the Secretary General of the Council of Europe that, for reasons of efficiency, requests made under this paragraph are to be addressed to its central authority.

Article 28 – Confidentiality and limitation on use

- 1 When there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and the requested Parties, the provisions of this article shall apply. The provisions of this article shall not apply where such treaty, arrangement or legislation exists, unless the Parties concerned agree to apply any or all of the remainder of this article in lieu thereof.
- 2 The requested Party may make the supply of information or material in response to a request dependent on the condition that it is:
 - a kept confidential where the request for mutual legal assistance could not be complied with in the absence of such condition, or
 - b not used for investigations or proceedings other than those stated in the request.

- 3 If the requesting Party cannot comply with a condition referred to in paragraph 2, it shall promptly inform the other Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. When the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it.
- 4 Any Party that supplies information or material subject to a condition referred to in paragraph 2 may require the other Party to explain, in relation to that condition, the use made of such information or material.

Section 2 – Specific provisions

Title 1 – Mutual assistance regarding provisional measures

Article 29 – Expedited preservation of stored computer data

- 1 A Party may request another Party to order or otherwise obtain the expeditious preservation of data stored by means of a computer system, located within the territory of that other Party and in respect of which the requesting Party intends to submit a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the data.
- 2 A request for preservation made under paragraph 1 shall specify:
 - a the authority seeking the preservation;
 - b the offence that is the subject of a criminal investigation or proceedings and a brief summary of the related facts;
 - c the stored computer data to be preserved and its relationship to the offence;
 - d any available information identifying the custodian of the stored computer data or the location of the computer system;
 - e the necessity of the preservation; and
 - f that the Party intends to submit a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the stored computer data.
- 3 Upon receiving the request from another Party, the requested Party shall take all appropriate measures to preserve expeditiously the specified data in accordance with its domestic law. For the purposes of responding to a request, dual criminality shall not be required as a condition to providing such preservation.

- 4 A Party that requires dual criminality as a condition for responding to a request for mutual assistance for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of stored data may, in respect of offences other than those established in accordance with Articles 2 through 11 of this Convention, reserve the right to refuse the request for preservation under this article in cases where it has reasons to believe that at the time of disclosure the condition of dual criminality cannot be fulfilled.
- 5 In addition, a request for preservation may only be refused if:
- a the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence, or
 - b the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.
- 6 Where the requested Party believes that preservation will not ensure the future availability of the data or will threaten the confidentiality of or otherwise prejudice the requesting Party's investigation, it shall promptly so inform the requesting Party, which shall then determine whether the request should nevertheless be executed.
- 7 Any preservation effected in response to the request referred to in paragraph 1 shall be for a period not less than sixty days, in order to enable the requesting Party to submit a request for the search or similar access, seizure or similar securing, or disclosure of the data. Following the receipt of such a request, the data shall continue to be preserved pending a decision on that request.

Article 30 – Expedited disclosure of preserved traffic data

- 1 Where, in the course of the execution of a request made pursuant to Article 29 to preserve traffic data concerning a specific communication, the requested Party discovers that a service provider in another State was involved in the transmission of the communication, the requested Party shall expeditiously disclose to the requesting Party a sufficient amount of traffic data to identify that service provider and the path through which the communication was transmitted.
- 2 Disclosure of traffic data under paragraph 1 may only be withheld if:
- a the request concerns an offence which the requested Party considers a political offence or an offence connected with a political offence; or
 - b the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests.

Title 2 – Mutual assistance regarding investigative powers

Article 31 – Mutual assistance regarding accessing of stored computer data

- 1 A Party may request another Party to search or similarly access, seize or similarly secure, and disclose data stored by means of a computer system located within the territory of the requested Party, including data that has been preserved pursuant to Article 29.

- 2 The requested Party shall respond to the request through the application of international instruments, arrangements and laws referred to in Article 23, and in accordance with other relevant provisions of this chapter.
- 3 The request shall be responded to on an expedited basis where:
 - a there are grounds to believe that relevant data is particularly vulnerable to loss or modification; or
 - b the instruments, arrangements and laws referred to in paragraph 2 otherwise provide for expedited co-operation.

Article 32 – Trans-border access to stored computer data with consent or where publicly available

A Party may, without the authorisation of another Party:

- a access publicly available (open source) stored computer data, regardless of where the data is located geographically; or
- b access or receive, through a computer system in its territory, stored computer data located in another Party, if the Party obtains the lawful and voluntary consent of the person who has the lawful authority to disclose the data to the Party through that computer system.

Article 33 – Mutual assistance in the real-time collection of traffic data

- 1 The Parties shall provide mutual assistance to each other in the real-time collection of traffic data associated with specified communications in their territory transmitted by means of a computer system. Subject to the provisions of paragraph 2, this assistance shall be governed by the conditions and procedures provided for under domestic law.
- 2 Each Party shall provide such assistance at least with respect to criminal offences for which real-time collection of traffic data would be available in a similar domestic case.

Article 34 – Mutual assistance regarding the interception of content data

The Parties shall provide mutual assistance to each other in the real-time collection or recording of content data of specified communications transmitted by means of a computer system to the extent permitted under their applicable treaties and domestic laws.

Title 3 – 24/7 Network

Article 35 – 24/7 Network

- 1 Each Party shall designate a point of contact available on a twenty-four hour, seven-day-a-week basis, in order to ensure the provision of immediate assistance for the purpose of investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, or for the collection of evidence in electronic form of a criminal offence. Such assistance shall include facilitating, or, if permitted by its domestic law and practice, directly carrying out the following measures:
 - a the provision of technical advice;

- b the preservation of data pursuant to Articles 29 and 30;
 - c the collection of evidence, the provision of legal information, and locating of suspects.
- 2 a A Party's point of contact shall have the capacity to carry out communications with the point of contact of another Party on an expedited basis.
- b If the point of contact designated by a Party is not part of that Party's authority or authorities responsible for international mutual assistance or extradition, the point of contact shall ensure that it is able to co-ordinate with such authority or authorities on an expedited basis.
- 3 Each Party shall ensure that trained and equipped personnel are available, in order to facilitate the operation of the network.

Chapter IV – Final provisions

Article 36 – Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and by non-member States which have participated in its elaboration.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States, including at least three member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.
- 4 In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.

Article 37 – Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Contracting States to the Convention, may invite any State which is not a member of the Council and which has not participated in its elaboration to accede to this Convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article 20.d. of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any State acceding to the Convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 38 – Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 39 – Effects of the Convention

- 1 The purpose of the present Convention is to supplement applicable multilateral or bilateral treaties or arrangements as between the Parties, including the provisions of:
 - the European Convention on Extradition, opened for signature in Paris, on 13 December 1957 (ETS No. 24);
 - the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg, on 20 April 1959 (ETS No. 30);
 - the Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg, on 17 March 1978 (ETS No. 99).
- 2 If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty on the matters dealt with in this Convention or have otherwise established their relations on such matters, or should they in future do so, they shall also be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly. However, where Parties establish their relations in respect of the matters dealt with in the present Convention other than as regulated therein, they shall do so in a manner that is not inconsistent with the Convention's objectives and principles.
- 3 Nothing in this Convention shall affect other rights, restrictions, obligations and responsibilities of a Party.

Article 40 – Declarations

By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the possibility of requiring additional elements as provided for under Articles 2, 3, 6 paragraph 1.b, 7, 9 paragraph 3, and 27, paragraph 9.e.

Article 41 – Federal clause

- 1 A federal State may reserve the right to assume obligations under Chapter II of this Convention consistent with its fundamental principles governing the relationship between its central government and constituent States or other similar territorial entities provided that it is still able to co-operate under Chapter III.
- 2 When making a reservation under paragraph 1, a federal State may not apply the terms of such reservation to exclude or substantially diminish its obligations to provide for measures set forth in Chapter II. Overall, it shall provide for a broad and effective law enforcement capability with respect to those measures.
- 3 With regard to the provisions of this Convention, the application of which comes under the jurisdiction of constituent States or other similar territorial entities, that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States of the said provisions with its favourable opinion, encouraging them to take appropriate action to give them effect.

Article 42 – Reservations

By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of the reservation(s) provided for in Article 4, paragraph 2, Article 6, paragraph 3, Article 9, paragraph 4, Article 10, paragraph 3, Article 11, paragraph 3, Article 14, paragraph 3, Article 22, paragraph 2, Article 29, paragraph 4, and Article 41, paragraph 1. No other reservation may be made.

Article 43 – Status and withdrawal of reservations

- 1 A Party that has made a reservation in accordance with Article 42 may wholly or partially withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date on which the notification is received by the Secretary General, the withdrawal shall take effect on such a later date.
- 2 A Party that has made a reservation as referred to in Article 42 shall withdraw such reservation, in whole or in part, as soon as circumstances so permit.
- 3 The Secretary General of the Council of Europe may periodically enquire with Parties that have made one or more reservations as referred to in Article 42 as to the prospects for withdrawing such reservation(s).

Article 44 – Amendments

- 1 Amendments to this Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as well as to any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention in accordance with the provisions of Article 37.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation with the non-member States Parties to this Convention, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 45 – Settlement of disputes

- 1 The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept informed regarding the interpretation and application of this Convention.
- 2 In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the CDPC, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 46 – Consultations of the Parties

- 1 The Parties shall, as appropriate, consult periodically with a view to facilitating:
 - a the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems thereof, as well as the effects of any declaration or reservation made under this Convention;
 - b the exchange of information on significant legal, policy or technological developments pertaining to cybercrime and the collection of evidence in electronic form;
 - c consideration of possible supplementation or amendment of the Convention.
- 2 The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept periodically informed regarding the result of consultations referred to in paragraph 1.

3 The CDPC shall, as appropriate, facilitate the consultations referred to in paragraph 1 and take the
measures necessary to assist the Parties in their efforts to supplement or amend the Convention.
At the latest three years after the present Convention enters into force, the European Committee
on Crime Problems (CDPC) shall, in co-operation with the Parties, conduct a review of all of the
Convention's provisions and, if necessary, recommend any appropriate amendments.

4 Except where assumed by the Council of Europe, expenses incurred in carrying out the provisions
of paragraph 1 shall be borne by the Parties in the manner to be determined by them.

5 The Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out their
functions pursuant to this article.

Article 47 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the
Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of
a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 48 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of
Europe, the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as
well as any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 36 and 37;
- d any declaration made under Article 40 or reservation made in accordance with Article 42;
- e any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Budapest, this 23rd day of November 2001, in English and in French, both texts being
equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of
Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each
member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the
elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

КОНВЕНЦИЈА

ЗА КОМПЈУТЕРСКИ КРИМИНАЛ

Преамбула

Државите членки на Советот на Европа и другите Држави потписнички на оваа Конвенција,

Имајќи предвид дека целта на Советот на Европа е постигнување поголемо единство меѓу неговите членки;

Признавајќи ја вредноста од негување соработка со другите Држави потписнички на оваа Конвенција;

Верувајќи во потребата да се изгради, како прашање на приоритет, заедничка криминална политика насочена кон заштита на општеството од компјутерски криминал, меѓу другото, преку усвојување на соодветно законодавство и негување на меѓународната соработка;

Свесни за темелните промени што настануваат со дигитализацијата, конвергенцијата и континуираната глобализација на компјутерските мрежи;

Загрижени поради ризикот што компјутерските мрежи и електронските информации можат да бидат искористени за извршување кривични дела и дека доказите поврзани со извршувањето на такви дела можат да бидат сочувани и пренесени преку овие мрежи;

Признавајќи ја потребата од соработка помеѓу Државите и приватните компании во борбата против компјутерскиот криминал и потребата од заштита на легитимните интереси за користење и развој на информациските технологии;

Верувајќи дека ефективната борба против компјутерскиот криминал налага зголемена, брза и функционална меѓународна соработка во кривичните предмети;

Убедени дека оваа Конвенција е неопходна за одвраќање од актите насочени против тајноста, интегритетот и достапноста на компјутерските системи и мрежи и компјутерските податоци, како и против злоупотребата на таквите системи, мрежи и податоци преку криминализација на дејствијата опишани во оваа Конвенција и преку воведување овластувања потребни за ефикасна бораба против таквите кривични дела, преку овозможување на нивно откривање, спроведување истрага и подигнување на обвинение на национално и меѓународно ниво и преку обезбедување аранжмани за брза и сигурна меѓународна соработка;

Имајќи ја предвид потребата да се обезбеди соодветен баланс помеѓу интересите на оние кои го спроведуваат законот и почитувањето на фундаменталните човекови права признати со Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи на Советот на Европа од 1950 година и Меѓународниот пакт за граѓански и политички права на Организацијата на Обединетите Нации од 1966 година и другите постоечки меѓународни

договори за човековите права, кои го реafirмираат правото на секој поединец да формира мислење без било какво мешање, како и правото на слобода на изразување, вклучувајќи ја слободата да се бара, да се прима и да се испраќаат информации и идеи од секаков вид, без оглед на границите, како и правото на почитувањето на приватноста;

Имајќи го исто така предвид и правото на заштита на личните податоци и неговите ограничувања, предвидени со Конвенцијата за заштита на поединците во поглед на автоматската обработка на личните податоци на Советот на Европа од 1981 година;

Земајќи ја в предвид Конвенцијата за правата на детето на Организацијата на Обединетите Нации од 1989 година и Конвенцијата за најтешките облици на детски труд на Меѓународната организација на трудот од 1999 година;

Имајќи ги предвид постоечките конвенции на Советот на Европа за соработка во областа на кривичното право, како и сличните договори склучени помеѓу Државите членки на Советот на Европа и другите Држави, нагласувајќи дека интенцијата на оваа Конвенција е да ги дополни овие конвенции, со цел да ја направи кривичната истрага и постапка за кривичните дела поврзани со компјутерските системи и податоци поефикасна и да обезбеди прибирање на докази во електронска форма за одредено кривично дело;

Поздравувајќи ги неодамнешните настани кои го унапредија меѓународното разбирање и соработка во борбата против компјутерскиот криминал, вклучувајќи ги акциите на Организацијата на Обединетите нации, ОЕЦД, Европската унија и Г8;

Потсетувајќи се на Препораките на Комитетот на министри и тоа Препораката Бр. Р (85) 10 во однос на практичната примена на Европската конвенција за меѓусебна помош во кривичните предмети во поглед на барањата за правна помош во пресретнувањето на телекомуникациите, Препораката Бр. Р (88) 2 за пиратството во сферата на авторските права и други сродни права, Препораката Бр. Р (87) 15 со која се уредува употребата на личните податоци во полицискиот сектор, Препораката Бр. Р (95) 4 за заштита на личните податоци во сферата на телекомуникациските услуги со посебен осврт на телефонските услуги, како и Препораката Бр. Р (89) 9 во врска со криминалот поврзан со компјутери која дава смерници на националните законодавни тела за определување на одредени компјутерски кривични дела и Препораката Бр. Р (95) 13 во врска со проблемите на кривичното процедурално право поврзано со информациската технологија;

Повикувајќи се на Резолуцијата Бр. 1, усвоена од Министрите за правда на Европските земји на 21-та конференција (Прага, 10 и 11 јуни 1997 година), која му препорачува на Комитетот на министри да ја поддржи работата на Европскиот комитет за кривични проблеми (ЦДПЦ) во доменот на компјутерскиот криминал со цел да се постигне усогласување на

одредбите од националните кривични закони и да се овозможи употреба на ефективни истражни средства за откривање на овие кривични дела, како и Резолуцијата Бр. 3, усвоена на 23-тата конференција на Министерите за правда на Европските земји (Лондон, 8 и 9 јуни 2000 година), која ги охрабрува преговарачките страни да продолжат со напорите за изнаоѓање на соодветни решенија што е можно поолем број Држави да станат страни потписнички на Конвенцијата и која ја признава потребата за брз и ефикасен систем на меѓународна соработка кој доследно ги има предвид специфичните барања што ги наметнува борбата против компјутерскиот криминал;

Исто така, земајќи го предвид Акциониот план усвоен од Шефовите на државите и владите на Државите членки на Советот на Европа на нивниот Втор самит (Стразбур, 10-11 октомври 1997 година), каде е истакната заложбата да се изнајдат заеднички одговори на развојот на новите информациски технологии засновани на стандардите и вредностите на Советот на Европа;

Се согласија за следното:

Глава I – Значење на изразите

Член 1 – Дефиниција

Во смисла на оваа Конвенција:

- а Изразот “компјутерски систем” означува било каков уред или група на меѓусебно поврзани уреди од кои, еден или повеќе од нив, врши автоматска обработка на податоци според одредена програма;
- б Изразот “компјутерски податоци” означува презентирање на факти, информации или концепти во облик погоден за обработување преку компјутерски систем, вклучувајќи и програма подобна компјутерскиот систем да го стави во функција;
- в Изразот “провајдер на услуги” означува
 - и јавно или приватно лице кое им овозможува на корисниците да комуницираат преку компјутерски систем, и
 - ии друго лице кое обработува или чува компјутерски податоци во име на давателите на таквите комуникациски услуги или во име на корисниците на таквите услуги;
- д Изразот “преносни податоци” означува податоци поврзани со комуникацијата која се остварува преку компјутерски систем,

а кои претсавуваат дел од ланецот на комуникацијата, при тоа означувајќи го потеклото на комуникацијата, дестинацијата, патот, времето, датумот, големината, времетраењето или видот на комуникациската услуга;

Глава II – Мерки што треба да се преземат на национално ниво

Оддел 1 – Материјално кривично право

Наслов 1 – Дела против џајностиа, интеегриитетити и достиајностиа на компјутерскиите податоци и системи

Член 2 – Недозволен пристап

Секоја Страна потписничка ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога се сторени со умисла, дејствија на противправно пристапување до целината или до дел од одреден компјутерски систем. Страната може да предвиди дека делото ќе биде сторено со повреда на безбедносни мерки, со намера за присвојување компјутерски податоци или со друга нечесна намера, или во врска со компјутерски систем кој е поврзан со друг компјутерски систем.

Член 3 – Недозволено пресретнување

Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога се сторени со умисла, дејствија на противправно пресретнување, со употреба на технички средства, на пренос на компјутерски податоци кој нема јавен карактер до, од или внатре во одреден компјутерски систем, вклучувајќи и електромагнетни емисии од компјутерски систем кој поддржува такви компјутерски податоци. Страната може да предвиди дека делото ќе биде сторено со нечесна намера или во врска со компјутерски систем кој е поврзан со друг компјутерски систем.

Член 4 – Упад (вмешување) во податоци

1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога се сторени со умисла, дејствија на противправно оштетување, бришење, влошување, изменување или прикривање на компјутерски податоци.

- 2 Страната може да го резервира правото да предвиди дека со дејствието опишано во ставот 1 треба да биде причинета сериозна штета.

Член 5 – Упад (вмешување) во систем

Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога се сторени со умисла, дејствија на противправно и сериозно попречување на функционирањето на одреден компјутерски систем со внесување, пренесување, оштетување, бришење, влошување, изменување или прикривање на компјутерски податоци.

Член 6 – Злоупотреба на уред

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога со умисла и противправно се врши:

- a производство, продажба, набавка заради употреба, увоз, дистрибуција или на друг начин се направи достапен:

- и уред, вклучувајќи компјутерска програма, изготвена или адаптирана превентивно заради извршување на било кое од кривичните дела предвидени со горенаведените членови 2 до 5;

- ии компјутерска лозинка, код за пристап или сличен податок со кој целината или дел од компјутерскиот систем се оспособува за пристап;

со намера да биде употребен за извршување на било кое од кривичните дела предвидени со членовите 2 до 5; и

- b поседување на стварите споменати во горенаведените точки а.и до а.ии, со намера да бидат употребени за извршување на било кое од кривичните дела предвидени со членовите 2 до 5. Страната може со закон да предвиди поседување на определен број на такви ствари како објективен услов за инкриминација.

- 2 Овој член нема да се толкува на начин кој имплицира кривична одговорност во случаите кога производството, продажбата, набавката заради употреба, увозот, дистрибуцијата или правењето достапен на друг начин, односно поседувањето на ствари споменати во став 1 на овој член, не е сторено со цел извршување на кривично дело предвидено со членовите 2 до 5 од оваа Конвенција, каков што е

случајот на овластено тестирање или заштита на компјутерски систем.

- 3 Секоја Страна може да го резервира правото да не го применува ставот 1 од овој член, под услов таквата резерва да не се однесува на продажбата, дистрибуцијата или правењето достапни на друг начин на стварите споменати во став 1. а.и од овој член.

Наслов 2 – Дела чие извршување е поврзано со компјутер

Член 7 - Фалсификување поврзано со компјутер

Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно да се предвидат како кривични дела, кога со умисла и противправно, се преземаат дејствија на внесување, менување, бришење или прикривање на компјутерски податоци, кое нешто резултира со добивање неавтентични (лажни) податоците, со намера тие во правниот промет да се сметаат или да се користат како веродостојни, без оглед на тоа дали тие податоци можат директно да се вчитаат или пак се виртуелни. Страната може да предвиди како услов за кривична одговорност постоење на посебна намера за измамување или друга нечесна намера.

Член 8 - Измама поврзана со компјутер

Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога со умисла и противправно, се преземаат дејствија со кои се предизвикува намалување на имотот на друго лице преку:

- а внесување, менување, бришење или прикривање на компјутерски податоци;
- б упад (вмешување) во функционирањето на одреден компјутерски систем;

со измамничка или друга нечесна намера да се стекне противправна имотна корист за себе или за друг.

Наслов 3 - Дела поврзани со содржински податоци

Член 9 - Дела поврзани со детска порнографија

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно предвидат како кривични дела, кога со умисла и противправно, се вршат следниве дејствија:

- а се произведува детска порнографија со цел нејзина дистрибуција преку компјутерски систем;
 - б се нуди или на друг начин се прави достапна детска порнографија преку компјутерски систем;
 - ц се дистрибуира или пренесува детска порнографија преку компјутерски систем;
 - д се набавува детска порнографија преку компјутерски систем за себе или за друг;
 - е се поседува детска порнографија во компјутерски систем или во медиум кој служи за чување на компјутерски податоци.
- 2 Во смисла на ставот 1 од овој член, изразот “детска порнографија” означува порнографски материјал кој визуелно прикажува:
- а очигледен сексуален чин со малолетник;
 - б очигледен сексуален чин со лице кое изгледа како малолетник;
 - ц реални слики кои прикажуваат очигледен сексуален чин со малолетник.
- 3 Во смисла на ставот 2 од овој член, изразот “малолетник” ги опфаќа сите лица под 18 годишна возраст. Меѓутоа, Страната може да предвиди и пониска старосна граница, која не смее да биде пониска од 16 години.
- 4 Секоја Страна може да го резервира правото да не ги применува, во целост или делумно, точките д и е од ставот 1 и точките б и ц од ставот 2 на овој член.

Наслов 4 - Дела поврзани со повреда на авторскиите и други сродни права

Член 10 - Дела поврзани со повреда на авторските и други сродни права

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно да се предвидат како кривични дела повредите на авторските права, онака како што овие повреди се определени со законот на Страната потписничка, а во согласност со обврските преземени со потпишувањето на Парискиот акт од 24 јули 1971 година, со кој се ревидира Бернската Конвенцијата за заштита на литературни и уметнички дела, Договорот за трговските аспекти на правата од интелектуална сопственост и WIPO Договорот за авторските права, со исклучок на моралните права признати со овие конвенции, во случаите кога овие дејствија на повреда на авторските права се извршуваат со умисла, во комерцијален контекст и со помош на компјутерски систем.
- 2 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно да се предвидат како кривични дела повредите на сродните права, онака

како што овие повреди се определени со законот на Страната потписничка, а во согласност со обврските превземени со потпишувањето на Меѓународната конвенција за заштита на изведувачите, производителите на фонограми и радиодифузните организации (Римска конвенција), Договорот за трговските аспекти на правата од интелектуална сопственост и WIPO Договорот за изведувачите и фонограмите, со исклучок на моралните права признати со овие конвенции, во случаите кога овие дејствија на повреда на сродните права се извршуваат со умисла, во комерцијален контекст и со помош на компјутерски систем.

- 3 Секоја Страна може да стави резерва во поглед на кривичната одговорност за случаите предвидени во став 1 и 2 од овој член под ограничени околности, но под услов да постојат други расположиви ефективни средства и таквата резерва да не ги дерогира меѓународните обврски на Страната предвидени во меѓународните инструменти споменати во став 1 и 2 на овој член.

Наслов 5 - Одговорност за соучесништво и санкции

Член 11 – Обид, помагање и поттикнување

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминираат односно да се предвидат како кривични дела, кога се сторени со умисла, дејствија на помагање или поттикнување во извршувањето на било кое од кривичните дела предвидени во членовите 2 до 10 од оваа Конвенција, со намера тие дела да бидат довршени.
- 2 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни со домашното право да се инкриминира односно да се казни обидот, сторен со умисла, да се изврши било кое од кривичните дела предвидени во членовите 3, 5, 7, 8 и 9.1.a и ц. од оваа Конвенција.
- 3 Секоја Страна може да го резервира правото да не го применува, во целост или во дел, ставот 2 од овој член.

Член 12 - Одговорност на правните лица

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неспходни за да се востанови одговорност на правните лица за кривичните дела предвидени со оваа Конвенција, во случаите кога делото е извршено во нивна корист од физичко лице, без оглед на тоа дали лицето постапувало како поединец или како член на колегијален орган на правното лице при тоа има раководна позиција, а врз основа на:
 - а овластување за претставување на правното лице;
 - б овластување да донесува одлуки во името на правното лице;

- ц овластување да врши контрола во правното лице;
- 2 Покрај случаите предвидени во став 1 од овој член, секоја Страна ќе преземе мерки неопходни за да се овозможи одговорност на правното лице во случаите кога поради невршење надзор или контрола од страна на физичкото лице споменато во став 1 од овој член дошло до извршување на некое од кривичните дела предвидени со оваа Конвенција од друго овластено физичко лице заради остварување корист за правното лице.
 - 3 Зависно од правните принципи на секоја Страна, одговорноста на правното лице може да биде кривична, граѓанска или управна.
 - 4 Одговорноста на правното лице не ја исклучува кривичната одговорност на физичкото лице за стореното кривично дело.

Член 13 - Санкции и мерки

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да се обезбедат ефективни, пропорционални и превентивни (одвраќачки) санкции за кривичните дела предвидени во членовите 2 до 11, вклучувајќи го и лишувањето од слобода.
- 2 Секоја Страна ќе овозможи правните лица кои се прогласени за одговорни согласно член 12 да бидат изложени на ефективни, пропорционални и превентивни (одвраќачки) кривични или некривични санкции или мерки, вклучително и парични казни.

Оддел 2 - Процесно право

Наслов 1 - Општи одредби

Член 14 - Опфатот на процесните одредби

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да се воспостават овластувања и постапки предвидени во овој оддел со цел да се овозможи преземањето на посебни истражни дејствија и постапки.
- 2 Освен во случаите кога изрично е предвидено поинакво постапување, како во случаите предвидени со одредбата од членот 21, секоја Страна ќе ги воведи овластувања и ќе ги спроведува процесни дејствија предвидени со став 1 од овој член во однос на:
 - а кривичните дела предвидени во членовите 2 до 11 од оваа Конвенција;
 - б останатите кривични дела сторени со помош на компјутерски систем; и

- ц прибирањето докази во електронска форма за одредено кривично дело;

3

- а Секоја Страна може да стави резерва во поглед на примената на мерките предвидени во членот 20 само во поглед на делата или видовите на дела кои се точно определени во нејзината резерва, под услов опсегот на тие дела или видови на дела да не е потесен во споредба со опсегот на делата во однос на кои ќе се применуваат мерките предвидени со член 21. Секоја Страна ќе ги разгледа ограничувањата содржани во нејзината резерва за да се овозможи широка примена на мерките предвидени во член 20.

- б Кога Страната, поради ограничувањата предвидени со домашното законодавство кое е во сила во моментот на усвојување на оваа Конвенција, не е во можност да ги применува мерките предвидени со членовите 20 и 21 во однос на комуникациите кои се пренесуваат внатре во компјутерскиот систем на одреден провајдер на услуги, кој систем:

- и опслужува и се користи од мала група на корисници; и
- ии кој не се однесува на јавните комуникациски мрежи и не е поврзан со друг компјутерски систем, било јавен или приватен,

тогаш Страната може да го резервира правото да не ги применува овие мерки врз гореспоменатите комуникации. Секоја Страна ќе ги разгледа ограничувањата содржани во нејзината резерва со цел да се овозможи широка примена на мерките предвидени во членовите 20 и 21

Член 15 - Услови и гаранции

- 1 Секоја Страна ќе се залага воведувањето, имплементацијата и примената на овластувањата и постапките предвидени во овој оддел да подлежат на условите и гаранциите предвидени со домашното право со кои се обезбедува адекватна заштита на човековите права и слободи, вклучувајќи ги и правата кои произлегуваат од обврските што Страната ги превзела со потпишувањето на Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи на Советот на Европа од 1950 година, Меѓународниот пакт за граѓанските и политички права на Организацијата на Обединетите нации од 1966 година и другите меѓународни инструменти за заштита на човековите права, во кои е инкорпориран принципот на пропорционалност.
- 2 Овие услови и гаранции, пропорционално на природата на постапката или овластувањето, меѓу другото, опфаќаат судска или друга независна контрола, основите кои ја оправдуваат нивната

примена и ограничувањата на опсегот и времетраењето на овластувањето или постапката.

- 3 Во обем кој е конзистентен со јавниот интерес, а посебно со интересот за темелно спроведување на правдата, секоја Страна ќе го земе предвид влијанието на овластувањата и постапките предвидени со овој оддел врз правата, одговорностите и легитимните интереси на трети лица.

Наслов 2 - Експедитивно зачувување на складирани компјутерски податоци

Член 16 - Експедитивно зачувување на складирани компјутерски податоци

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да им се овозможи на нејзините надлежни органи да наредат или на сличен начин да можат да обезбедат експедитивно зачувување на точно определени компјутерски податоци, вклучувајќи преносни податоци кои се складирани со помош на компјутерски систем, а посебно кога постојат основи да се верува дека компјутерските податоци се изложени на опасност од загуба или модификација.
- 2 Кога Страната го применува ставот 1 од овој член со издавање наредба до одредено лице да ги зачува точно определените складирани компјутерски податоци кои ги поседува или кои се наоѓаат под контрола на тоа лице, Страната ќе воведо такви законодавни или други мерки кои се неопходни за да наметне обврска над тоа лице да го сочува и одржува интегритетот односно целовитоста на компјутерските податоци онолку време колку што е потребно, но не повеќе од деведесет дена, за да им се овозможи на надлежните органи да побараат нивно откривање. Страната може да предвиди таквата наредба да биде дополнително обновена.
- 3 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни или други мерки кои се неопходни за да се наметне обврска врз имателот или друго лице кое треба да ги сочува компјутерските податоци, преземените постапки да ги чува во тајност онолку време колку што е предвидено со домашното право.
- 4 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.

Член 17 - Експедитивно зачувување и делумно откривање на преносни податоци

- 1 Секоја Страна ќе усвои во поглед на преносните податоци што треба да се зачуваат согласно член 16 такви законодавни или други мерки кои се неопходни:

- а за да се овозможи експедитивно зачувување на преносните податоци без оглед на тоа дали еден или повеќе провајдери на услуги биле инволвирани во пренесувањето на таа комуникацијата; и
 - б за да се овозможи експедитивно откривање пред надлежните органи на Страната или пред лицето определено од надлежниот орган, доволно количество преносни податоци за да може Страната да го идентификува провајдерот на услуги и патот по кој комуникацијата била пренесена.
- 2 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.

Наслов 3 - Наредба за производство

Член 18 - Наредба за производство

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни нејзините надлежни органи да бидат овластени да му наредат или наложат:
 - а на лице кое се наоѓа на нејзината територија да достави точно определени компјутерски податоци кои се во владение или под контрола на тоа лице, а кои се складирани во компјутерски систем или во медиум кој служи за чување на компјутерски податоци; и
 - б на провајдер на услуги кој нуди услуги на територијата на Страната да достави претплатничка информација во врска со тие услуги, а која се наоѓа во владение или под контрола на тој провајдер на услуги.
- 2 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.
- 3 Во контекст на овој член, изразот “претплатничка информација” означува информација во облик на компјутерски податок или било каков друг облик кој го поседува провајдерот на услуги, а која се однесува на претплатниците на неговите услуги но не и на содржинските и преносните податоци врз основа на која може да се утврди:
 - а видот на комуникациската услуга што се користи, техничките одредби и периодот во кој се дава услугата;
 - б идентитетот на претплатникот, неговата поштенска или географска адреса, неговиот телефонски или друг пристапен

- број, како и информации за наплатата кои се достапни и видливи од договорот или аранжманот за давање услуга;
- ц било која друга информација што може да се добие на самото место каде што е инсталирана комуникациската опрема, а која информација е достапна врз основа на договорот или аранжманот за давање услуга.

Наслов 4 - Претрес и запленивање на складирани компјутерски податоци

Член 19 - Претрес и запленивање на складирани компјутерски податоци

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни нејзините надлежни органи да бидат овластени да вршат претрес или да преземат други дејствија со кои ќе обезбедат пристапат до:
 - а компјутерски систем или дел од него, како и до складираните компјутерски податоци во него; и
 - б медиум за складирање на компјутерски податоци во кој можат да се чуваат компјутерски податоци и кој се наоѓа на нејзината територија.
- 2 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни кога нејзините надлежни органи вршат претрес или преземаат други дејствија со кои пристапуваат кон точно определен компјутерски систем или дел од него согласно став 1.а. и кога постојат основи да се верува дека бараните податоци се чуваат во друг компјутерски систем или дел од него, кој се наоѓа на нејзината територија, да можат легално да им пристапат на тие податоци преку првиот компјутерски систем и да можат експедитивно да го прошират претресот или преземањето слични дејствија на пристапување до другиот систем.
- 3 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни нејзините надлежни органи да бидат овластени да ги запленаат или на друг начин да ги обезбедат компјутерските податоци до кои пристапиле согласно ставовите 1 и 2. Овие мерки опфаќаат овластување:
 - а да се заплени или на сличен начин да се обезбеди компјутерски систем или дел од него или медиум кој служи за складирање на компјутерски податоци;
 - б да се направи или задржи копија од тие компјутерски податоци;
 - ц да се сочува интегритетот на релевантните складирани компјутерски податоци;
 - д да се направат непристапни или да се отстранат сите компјутерски податоци од достапниот компјутерски систем.

- 4 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни нејзините надлежни органи да бидат овластени да му наредат односно да му наложат на било кое лице кое има познавање за начинот на кој функционира компјутерскиот систем или за мерките кои треба да се преземат за да се заштитат компјутерските податоци, да ги даде, во мера колку што е разумно или потребно, неопходните информации за да може да се преземат мерките предвидени во ставовите 1 и 2.
- 5 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.

Наслов 5 - Собирање компјутерски податоци во реално време

Член 20 – Собирање преносни податоци во реално време

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни нејзините надлежни органи да имаат овластување да:
 - а собираат или снимаат на нејзината територија со помош на технички средства; и
 - б да му наложат на провајдерот на услуги, во границите на неговите техничките можности:
 - и да собира или да снима со помош на технички средства на територијата на таа Страна; или
 - ии да соработува со или да им помага на надлежните органи во собирањето или снимањето на:

преносни податоци во реално време (време на случување), поврзани со точно определени комуникации кои се пренесуваат на нејзината територија со помош на компјутерски систем.
- 2 Кога Страната, поради важечките принципи на домашниот правен поредок, не може да ги воведат мерките предвидени со став 1.а., наместо тоа таа може да усвои законодавни и други мерки кои се неопходни за да се обезбеди собирање и снимање “во реално време - време на случување” на преносните податоци поврзани со точно определени комуникации кои се пренесуваат на нејзината територија, со помош на технички средства.
- 3 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да му се наложи на провајдерот на услуги да го чува како доверлив фактот на спроведување на овластувањата предвидени со овој член, како и да ги чува како доверливи така добиените информации.

- 4 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.

Член 21 - Пресретнување на содржински податоци

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кое се неопходни, во врска со серијата на сериозни дела што треба да се предвидат со домашното право, со кои нејзините надлежни органи ќе бидат овластени:

а да собираат и снимаат преку примена на технички средства на територијата на таа Страна;

б да му наложат на провајдерот на услуги, во границите на неговите техничките можности:

и да собира или да снима на територијата на таа Страна преку примена на технички средства; или

ии да соработува со или да им помага на надлежните органи во собирањето или снимањето на:

содржински податоци поврзани со точно определени комуникации, во реалното време, кои се пренесуваат со помош на компјутерски систем на нејзината територија.

- 2 Кога Страната поради важечките принципи на домашниот правен поредок, не може да ги воведи мерките предвидени со став 1.а., наместо тоа таа може да усвои законодавни и други мерки кои се неопходни за да се обезбеди собирање и снимање “во реално време - време на случување” на содржински податоци за точно определени комуникации кои се пренесуваат на нејзината територија, со примена на технички средства на таа територија.
- 3 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да му се наложи на провајдерот на услуги да го чува како доверлив фактот на спроведување на овластувањата предвидени со овој член, како и да ги чува како доверливи така добиените информации.
- 4 Овластувањата и постапките предвидени со овој член подлежат на одредбите содржани во членовите 14 и 15.

Оддел 3 - Јурисдикција

Член 22 - Јурисдикција

- 1 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да воспостави јурисдикција над делата предвидени со

членовите 2 до 11 на оваа Конвенција, во случаите кога делото е сторено:

- а на нејзината територија;
 - б на брод кој плови под знамето на таа Страна; или
 - ц во воздухоплов кој е регистриран според законот на таа Страна; или
 - д од нејзин државјанин, доколку делото е казниво според кривичниот закон онаму каде што е сторено, или доколку делото е сторено надвор од територија која потпаѓа под јурисдикција на било која Страна.
- 2 Секоја Страна може да го резервира правото да не ги применува или да ги применува правилата за јурисдикција предвидени во став 1.б. до 1.д. од овој член или дел од нив само во точно определени случаи или услови.
- 3 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни мерки кои се неопходни за да воспостави јурисдикција над делата предвидени во членот 24, став 1 од оваа Конвенција, во случаите кога наводниот сторител се наоѓа на нејзината територија и таа Страна не планира да го екстрадира во случај кога барањето за екстрадиција се заснова единствено врз околноста на неговото државјанство.
- 4 Оваа конвенција не ја исклучува кривичната јурисдикција на Страната воспоставена во согласност со нејзиното домашно право.
- 5 Кога две или повеќе Страни тврдат дека имаат јурисдикција над одредено кривично дело предвидено со оваа Конвенција, доколку е тоа возможно, инволвираните Страни ќе се консултираат со цел да се определи најсоодветната јурисдикција за гонење на тоа дело.

Глава III - Меѓународна соработка

Оддел 1 - Општи принципи

Наслов 1 - Општи принципи во врска со меѓународната соработка

Член 23 - Општи принципи во врска со меѓународната соработка

Страните потписнички ќе соработуваат меѓусебно, во најголема можна мера, во согласност со одредбите содржани во оваа глава, преку примена на релевантните меѓународни инструменти за меѓународна соработка во кривичните предмети, преку аранжманите воспоставени врз основа на униформност или реципроцитет на домашното законодавство или преку примена на домашните закони, со цел спроведување истрага или постапка во однос на кривичните дела поврзани со компјутерски системи или податоци, или во прибирањето докази во електронска форма за одредено кривично дело.

Наслов 2 - Принципи и во однос на екстрадицијата

Член 24 - Екстрадиција

1

- a Овој член се однесува на екстрадицијата помеѓу Страните за кривичните дела предвидени со член 2 до 11 од оваа Конвенција, под услов тие дела да се казниви според законот на двете Страни со лишување од слобода од најмалку една година или со поостра казна.
 - б Кога е предвидена различна минимална висина на казната согласно аранжманот договорен врз основа на униформност или реципроцитет или согласно договорот за екстрадиција, вклучувајќи ја и Европската конвенција за екстрадиција (ЕТС бр. 24), која е применлива помеѓу две или повеќе страни, во таков случај ќе се применува пониската минимална казна што е предвидена со таквиот аранжман или договор.
- 2 Кривичните дела опишани во став 1 од овој член ќе се сметаат дека се дела за кои е дозволена екстрадиција според договорот за екстрадиција кој постои помеѓу Страните. Страните се обврзуваат да ги вклучат овие дела како екстрадициони дела во било кој договор за екстрадиција што ќе го склучат меѓусебно.
 - 3 Доколку Страната, која ја условува екстрадицијата со постоење на договор, прими барање за екстрадиција од друга Страна потписничка со која нема склучено договор за екстрадиција, може да ја смета оваа Конвенција за правен основ за екстрадиција во поглед на кривичните дела предвидени во ставот 1 од овој член.
 - 4 Страните кои не ја условуваат екстрадицијата со постоење на договор ќе ги сметаат кривичните дела предвидени во ставот 1 од овој член како екстрадициони дела во меѓусебните односи.
 - 5 Екстрадицијата подлежи на условите кои се предвидени со законот на замолената Страна или со важечките договори за екстрадиција, вклучително и во поглед на основите односно причините поради кои замолената Страна може да ја одбие екстрадицијата.
 - 6 Доколку екстрадицијата за било кое од кривичните дела предвидени во ставот 1 од овој член е одбиена исклучиво поради државјанството на бараното лице или поради тоа што замолената Страна смета дека делото подпаѓа под нејзина јурисдикција, во тој случај замолената Страна на барање на Страната која бара екстрадиција ќе го достави предметот до надлежните органи со цел кривично гонење и во разумен рок ќе поднесе извештај за конечниот исход на постапката до Страната која бара екстрадиција. Надлежните органи на замолената Страна ќе донесат одлука, ќе сопроведат истрага и ќе

преземаат други процесни дејствија како и за било кое друго кривично дело од слична природа во согласност со законот на таа Страна.

7

- a Секоја Страна, во моментот на потпишувањето или депонирањето на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, ќе го извести Генералниот секретар на Советот на Европа за називот и седиштето на органот кој е надлежен за поднесување и примање барања за екстрадиција и за времено лишување од слобода во случаите на непостоење на договор за екстрадиција.
- б Генералниот секретар на Советот на Европа ќе воспостави и ќе води регистар на надлежните органи определени од Страните. Секоја Страна ќе гарантира дека податоците содржани во регистарот се точни во секое време.

Наслов 2 - Овие принципи во однос на укажувањето взаимна помош

Член 25 - Општи принципи во поглед на укажувањето взаимна помош

- 1 Страните ќе си укажуваат взаимна помош во најголема можна мера со цел спроведување истрага и водење постапка за кривичните дела поврзани со компјутерските системи и податоци, или со цел прибирање докази во електронска форма за одредено кривично дело.
- 2 Секоја Страна ќе усвои такви законодавни и други мерки кои се неопходни за да се исполнат обврските предвидени со членовите 27 до 35.
- 3 Секоја Страна може, во итни случаи, да достави барања за укажување помош или да иницира комуникација во таа смисла со користење на експедитивни средства за комуникација, вклучувајќи факс или електронска пошта, во мера во која тие средства овозможуваат соодветен степен на безбедност и веродостојност (вклучувајќи употреба на енкрипција кога е тоа неопходно) или последователна потврда кога тоа го бара замолената Страна. Замолената Страна ќе го прифати и ќе одговори на барањето испратено преку овие експедитивни средства за комуникација.
- 4 Освен во случаите кога поинаку е предвидено со одредбите на оваа глава, взаемната помош подлежи на условите кои се определени со законот на замолената Страна или со важечките договори за укажување помош, вклучително и во поглед на основите поради кои замолената Страна може да ја одбие соработката. Замолената Страна нема да го користи правото да ја одбие помошта во врска со делата предвидени со членовите 2 до 11 од оваа Конвенција, освен доколку барањето се однесува за фискално дело.

- 5 Во случаите кога на замолената Страна, во согласност со одредбите на оваа глава, и е дозволено да го услови укажувањето помош со постоење на двојна инкриминираност, ќе се смета дека тој услов е исполнет без оглед на тоа дали законот на замолената Страна го подведува делото под истата категорија на дела или го деноминира врз основа истата терминологија што ја употребува и Страната која бара помош, доколку дејствието на извршување на делото за кое се бара помош е кривично дело според закон на замолената Страна.

Член 26 - Спонтани информации

- 1 Секоја Страна може, во рамки на ограничувањата на нејзиниот домашен правен поредок и без предходно барање, да испрати до другата Страна информации добиени при спроведување истрага во случаите кога смета дека откривањето на тие податоци може да и помогнат на Страната која ги прима тие информации да поведе или да спроведе истрага или други процесни дејствија во врска со кривичните дела предвидени со оваа Конвенција, или тие информации можат да доведат до поднесување барање за соработка според одредбите на оваа глава.
- 2 Пред доставувањето на таквите информации, Страната која ги доставува може да побара тие да бидат чувани како доверливи или да бидат условени. Доколку Страната која ги прима тие информации не може да одговори на поставеното барање, за тоа ќе ја извести Страната која ги доставува, која ќе одлучи дали ќе ги достави таквите информации. Доколу заинтересираната Страна сепак ги прими тие информации, тогаш таа е обрзана со поставените услови.

Наслов 4 - Постапка во однос на барањата за укажување взаемна помош во отсуство на важечки меѓународен инструмент

Член 27 - Постапка во однос на барањата за укажување взаемна помош во отсуство на важечки меѓународен инструмент

- 1 Во случај кога не постои договор или аранжман за взаемна соработка врз основа на униформност или реципроцитет на законодавство кое е во сила помеѓу Страната која бара помош и замолената Страна, ќе се применуваат одредбите содржани во ставовите 2 до 10 на овој член. Одредбите од овој член нема да се применуваат во случај кога таков договор, аранжман или законодавство постојат, освен доколку заинтересираните Страни не се согласат наместо тие одредби да се применуваат било која или сите одредби од овој член.

2

- a Секоја Страна ќе назначи централен орган или органи кои ќе бидат одговорни за доставување и одговарање на барањата за укажување взаемна помош, за постапување по таквите барања или за нивно препраќање до органите надлежни да постапуваат по нив;
 - б Централните органи директно ќе комуницираат меѓусебе;
 - ц Секоја Страна, во моментот на потпишување или депонирање на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, ќе го извести Генералниот секретар на Советот на Европа за називот и седиштето на органот определен во смисла на овој став;
 - д Генералниот секретар на Советот на Европа ќе воспостави и постојано ќе ажурира регистар на централни органи определни од Страните потписнички. Секоја Страна ќе гарантира дека податоците содржани во регистарот се точни во секое време.
- 3 Со барањата за укажување взаемна помош во смисла на овој член ќе се постапува според процедурите определени од Страната која бара помош, освен кога тоа е во спротивност со законот на замолената Страна.
- 4 Замолената Страна, покрај причините за одбивање на барањето предвидени во член 25, став 4 може да ја одбие барањата помош доколку:
- а барањето се однесува на дело кое замолената Страна го смета за политичко дело или за дело кое е поврзано со политичко дело;
 - б оцени дека со постапување по барањето ќе се загрози суверенитетот, безбедноста, јавниот ред или други нејзини суштински интереси;
- 5 Замолената Страна може да го одложи постапувањето по барањето доколку таквото постапување ја поречува кривичната истрага или преземањето друго процесно дејствие од страна на нејзините органи;
- 6 Пред да го одбие или одложи укажувањето помош, замолената Страна, кога е тоа возможно во консултација со Страната која бара помош, ќе оцени дали на барањето може да се одговри делумно или истото ќе го услови доколку смета за потребно.
- 7 Замолената Страна веднаш ќе ја извести Страната која побарала помош за исходот од постапувањето по барањето. Потребно е да се наведат причините за било какво одбивање или одложување да се постапи по барањето. Замолената Страна исто така ќе ја информира Страната која побарала помош за причините кои постапувањето по

барањето го направиле невозможно или за причините кои со голем степен на веројатност ќе предизвикаат значително задоцнување.

8 Страна која побарала помош може да бара од замолената Страна да го чува како доверлив фактот дека е поднесено барање според оваа глава, како и да го чува како доверлив предметот за кој тоа барање се однесува, освен во мера која е неопходна за негово спроведување. Доколку замолената Страна не може да одговори на барањето за чување во тајност, за тоа веднаш ќе ја извести Страната која побарала помош, која потоа ќе одлучи дали независно од тоа барањето сепак ќе се спроведе.

9

- a Во случај на итност, барањата за укажување взаемна помош или комуникацијата во таа смисла можат да бидат испратени директно од судските органи на Страната која бара помош до судските власти на замолената Страна. Во таков случај, примерок од барањето ќе биде истовремено испратено и до централниот орган на замолената Страна преку централниот орган на Страната која бара помош.
- б Барањето или комуникацијата во смисла на овој став може да биде упатено и преку Меѓународната организација на кривичната полиција (Интерпол).
- ц Кога барањето е доставено согласно подставот а. на овој член и органот до кој е доставено не е надлежен да постапува, тогаш тој орган ќе го препрати барањето до надлежниот домашен орган и за тоа ќе ја извести Страната која побарала помош.
- д Барањата или комуникациите направени согласно овој став кои не вклучуваат мерки на принуда можат директно да се достават од надлежните органи на Страна која бара помош до надлежните органи на замолената Страна.
- е Секоја Страна, во моментот на потпишување или депонирање на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, ќе го извести Генералниот секретар на Советот на Европа, од причини на поголема ефикасност, дека сите барања согласно овој став треба да бидат испратени до нејзиниот централен орган.

Член 28 - Тајност и ограничување на употребата

- 1 Во случаите кога не постои договор за укажување взаемна помош или аранжман врз основа на униформност или реципроцитет на законодавство кое е во сила помеѓу Страната која бара помош и замолената Страна, ќе се применуваат одредбите од овој член.

Одредбите од овој член нема да се применуваат кога таков договор, аранжман или закон постојат, освен кога заинтересирани Страни се согласиле да применуваат дел или сите одредби содржани во овој член.

2. Замолената Страна може да достави информации или материјал како одговор на барањето, кога со него се бара:
 - а да ги чува во тајност тие информации, кога на барањето за укажување взаемна помош не може да се одговори без постоење на таков услов; или
 - б да не ги користи тие информации во други постапки освен во оние кои се точно наведени во барањето.
3. Доколку Страната која побарала помош не може да го исполни условот предвиден во став 2, за тоа веднаш ќе ја извести другата Страна која потоа ќе одлучи дали информациите без оглед на тоа сепак ќе бидат дадени. Кога Страната која побарала помош го прифати условот, таа е обврзана со него.
4. Секоја Страна која дава информации или материјал кои подлежат на некој од условите предвиден со ставот 2 може да бара од другата Страна да појасни за што ќе бидат употребени тие информации или материјал.

Оддел 2 - Посебни одредби

Наслов 1 - Взаемна помош во однос на процедуралните мерки

Член 29 - Експедитивно зачувување на складирани компјутерски податоци

1. Една Страна потписничка може да бара од другата Страна да нареди или на друг начин да овозможи експедитивно зачувување на податоци складирани со помош на компјутерски систем, кој се наоѓа на територијата на другата Страна во однос на кои Страната која бара зачувување има намера да достави барање за укажување взаемна помош за спроведување претрес или на друг сличен начин обезбедување пристап, заплenuвање или на друг сличен начин обезбедување, или откривање на податоци.
2. Барањето за зачувување во смисла на став 1 треба да содржи:
 - а назив на органот кој бара да се спроведе зачувување;
 - б делото кое е предмет на истрага или дуга постапка и краток опис на релевантните факти;
 - ц складираните компјутерски податоци кои треба да се зачуваат и нивната поврзаност со делото;
 - д други достапни информации потребни за идентификација на лицето кое ги чува складираните компјутерски податоци или локацијата на компјутерскиот систем;
 - е неопходноста од зачувување; и

- ф изјава на Страната дека има намера да поднесе барање за укажување взаемна помош за спроведување претрес или на друг сличен начин обезбедување пристап, заплenuвање или на друг сличен начин обезбедување, или откривање на складирани компјутерски податоци;
- 3 По приемот на барањето од другата Страна, замолената Страна ќе ги спроведе сите потребни мерки заради експедитивно зачувување на точно определените податоци во согласност со домашното право. Со цел да се одговори на барањето, критериумот за двојна инкриминираност нема да се смета за услов за да се спроведе таквото зачувување.
 - 4 Кога Страната бара критериумот на двојна инкриминираност да биде исполнет како услов за постапување по барањето за укажување взаемна помош за спроведување претрес или на друг сличен начин пристапување, заплenuвање или на друг сличен начин обезбедување, или откривање на складирани компјутерски податоци, кои се поврзани со други дела надвор од оние предвидени со членовите 2 до 11 од оваа Конвенција, тогаш таа Страна може да го резевира правото да го одбие барањето за зачувување според овој член, во случаите кога постојат основи да се верува дека во време на откривањето условот на двојна инкриминираност не бил исполнет.
 - 5 Покрај ова, барањето за зачувување може да се одбие само доколку:
 - а барањето се однесува на дело кое замолената Страна го смета за политичко дело или за дело кое е поврзано со политичко дело;
 - б замолената Страна оцени дека со постапување по барањето ќе се загрози суверенитетот, безбедноста, јавниот ред или други нејзини суштински интереси;
 - 6 Кога замолената Страна смета дека со мерките на зачувување ќе се попречи идната достапност на податоците или ќе се загрози доверливоста или на друг начин ќе се попречи истрагата, за тоа веднаш ќе ја извести Страната која побарала помош, која потоа ќе одлучи дали и покрај тоа сака да се постапи по барањето.
 - 7 Секое зачувување спроведено во одговор на барањето доставено во смисла на став 1 не може да трае пократко од шеесет дена, со цел да и се овозможи на Страната да поднесе барање за спроведување претрес или на друг сличен начин пристапување, заплenuвање или на друг сличен начин обезбедување, или откривање на податоците. По приемот на таквото барање, податоците и понатаму ќе останат зачувани се до моментот на донесување одлука по барањето.

Член 30 - Експедитивно откривање на зачувани преносни податоци

- 1 Кога при постапувањето по барањето доставено согласно член 29 за зачувување преносни податоци поврзани со одредена комуникација, Страната која бара помош открие дека во преносот на таа комуникација е вмешан провајдер на услуги од друга држава, замолената Страна експедитивно ќе и открие на Страната која бара помош достатно количество преносни податоци за да може да се идентификува провајдерот на услуги и патот по кој е пренесена таа комуникација.
- 2 Откривањето преносни податоци според ставот 1 може да се откаже само доколку:
 - а барањето се однесува на дело кое замолената Страна го смета за политичко дело или за дело кое е поврзано со политичко дело;
 - б замолената Страна оцени дека со постапување по барањето ќе се загрози суверенитетот, безбедноста, јавниот ред или други нејзини суштински интереси;

Наслов 2 - Взаемна помош во однос на истражните овластувања

Член 31 - Взаемна помош во однос на пристапувањето до складирани компјутерски податоци

- 1 Секоја Страна потписничка може да бара од другата Страна да изврши претрес или на друг начин да пристапи, да заплени или на друг начин да обезбеди или да открие податоци складирани со помош на компјутерски систем, кој е лоциран односно се наоѓа на територијата на замолената Страна, вклучувајќи и податоци кои се зачувани согласно член 29.
- 2 Замолената Страна ќе одговори на тоа барање преку примена на меѓународни инструменти, аранжмани или закони споменати во членот 23, како и во согласност со релевантите одредби од оваа глава.
- 3 На барањето ќе се одговори на експедитивен начин кога:
 - а постојат основи да се верува дека релевантите податоци се особено подложни на загуба или модификација; или
 - б инструментите, аранжманите или законите споменати во став 2 на друг начин предвидуваат експедитивна соработка;

Член 32 - Прекуграничен пристап до складирани компјутерски податоци со предходна согласност или кога тие податоци се јавно достапни

Страната потписничка може, без овластување од друга Страна потписничка:

- а да пристапи до складирани компјутерски податоци кои се достапни до јавноста (т.н. отворено складирање), независно од тоа каде се лоцирани односно каде се наоѓаат податоците во географска смисла на зборот; или
- б да пристапи или прими, преку компјутерски систем на нејзината територија, складирани компјутерски податоци кои се лоцирани на територијата на друга Страна потписничка, доколку таа Страна добие правно валидна и доброволна согласност од лицето кое има законско овластување да ги открие податоците на таа Страна преку компјутерски систем.

Член 33 - Взаемна помош во собирањето преносни податоци во реално време

- 1 Страните потписнички ќе си укажуваат взаемна помош во собирањето податоци во реално време, кои се поврзани со точни определена комуникација која се пренесува на нивната територија со помош на компјутерски систем. Помошта, предмет на одредбата содржана во став 2, ќе се укажува според условите и постапките предвидени со домашното право.
- 2 Секоја Страна потписничка ќе укажува ваква помош, во најмала мера, во однос на кривичните дела за кои собирањето преносни податоци во реално време е достапно или возможно во сличен предмет од домашното право.

Член 34 – Взаемна помош во однос на пресретнувањето содржински податоци

Страните потписнички взаемно ќе си укажуваат помош во собирањето или снимањето на содржински податоци во реалното време на точно определена комуникација која се пренесува со помош на компјутерски систем и во мера која е дозволена со меѓусебниот меѓународен договор или со домашното право.

Наслов 3 – 24/7 Мрежа

Член 35 – 24/7 Мрежа

- 1 Секоја Страна потписничка ќе определи место за контакт кое ќе биде ставено на располагање дваесет и четири часа во текот на сите седум дена од неделата со цел спроведување истражни и други процесни дејствија во однос на кривичните дела поврзани со

компјутерски системи и податоци, или заради прибирање докази во електронска форма за одредено кривично дело. Во рамките на оваа помош, кога тоа е дозволено со домашното право и практика, може директно да се спороведат следниве мерки:

- а давање технички совети;
 - б зачувување на податоци согласно членовите 29 и 30;
 - ц прибирање докази, давање правни податоци и лоцирање на сомнителни лица.
- 2
- а Местото за контакт определено од Страната потписничка треба да има таков капацитет што ќе поддржува комуникација со местото за контакт определено од друга Страна потписничка на експедитивен начин.
 - б Доколку местото за контакт определено од Страната потписничка не претставува дел од органот или од органите надлежни за укажување меѓународна правна помош или екстрадиција, тогаш тоа место за контакт треба да овозможува координација со тој орган или органи на експедитивен начин.
- 3 Секоја Страна ќе обезбеди соодветно обучен и опремен кадар кој ќе биде ставен во функција на мрежата.

Глава IV – Завршни одредби

Член 36 – Потпишување и влегување во сила

- 1 Оваа конвенцијата е отворена за потпишување за сите Држави членки на Советот на Европа, како и за други Држави кои не се членки на Советот на Европа кои учествувале во нејзиното изготвување.
- 2 Конвенцијата подлежи на ратификација, прифаќање или одобрување. Инструментите за ратификација, прифаќање или одобрување ќе се депонираат кај Генералниот секретар на Советот на Европа.
- 3 Оваа конвенцијата влегува во сила првиот ден од наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано од денот кога пет Држави, од кои најмалку три се членки на Советот на Европа, изразиле согласност да бидат обврзани со Конвенцијата во согласност со одредбите содржани во ставовите 1 и 2.
- 4 Во однос на Страната која изразила последователна согласност дека е обврзана со Конвенцијата, Конвенцијата стапува во сила првиот ден од наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано

од денот кога е дадена согласност дека таа Страна е обврзана со Конвенцијата во согласност со одребите содржани во ставовите 1 и 2.

Член 37 – Пристапување кон Конвенцијата

- 1 По влегувањето во сила на оваа Конвенција, Комитетот на министрите на Советот на Европа, во консултација со и по добивање едногласна согласност од Државите договорни страни на оваа Конвенција, може да покани друга Држава која не е членка на Советот и која не учествувала во нејзиното изготвувањето да пристапи кон Конвенцијата. Одлуката се донесува со мнозинство гласови определено со член 20.д. од Статутот на Светот на Европа и со едногласна одлука на претставниците на Државите договорни страни кои се претставени во Комитет на министри.
- 2 Во однос на Државата која пристапува кон оваа Конвенција согласно одредбата содржана во ставот 1, Конвенцијата стапува во сила првиот ден од наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано од денот на депонирање на инструментите за пристапување кај Генералниот секретар на Советот на Европа.

Член 38 – Територијален принцип на примена

- 1 Секоја Држава може во моментот на потпишување на оваа Конвенција или во моментот на депонирање на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, да ја определи територијата или териториите каде ќе се применува Конвенцијата.
- 2 Секоја Страна може дополнително, со декларација испратена до Генералниот секретар на Советот на Европа, да ја прошири примената на оваа Конвенција врз територијата точно определена во декларацијата. Во однос на таа територија, Конвенцијата влегува во сила првиот ден од наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано од денот на прием на декларацијата од страна на Генералниот секретар.
- 3 Декларацијата дадена согласно предходните два става може да се повлече во поглед на било која територија точно определена во таа декларација, со известување испратено до Генералниот секретар на Советот на Европа. Повлекувањето произведува правно дејство од првиот ден на наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано од денот на прием на таквото известување од страна на Генералниот секретар.

Член 39 – Дејство на Конвенцијата

- 1 Целта на оваа Конвенција е да ги дополни важечките мултилатерални и билатерални договори или аранжмани помеѓу Страните потписнички, вклучувајќи ги и одребите од:
 - Европската конвенција за екстрадиција, отворена за потпишување во Париз на 13 декември 1957 година (ЕТС бр. 24);
 - Европската конвенција за укажување взаемна помош во кривичните предмети, отворена за потпишување во Стразбур на 20 април 1956 година (ЕТС бр. 30);
 - Дополнителниот протокол кон Европската конвенција за взаемна помош во кривичните предмети, отворена за потпишување во Стразбур на 17 март 1978 година (ЕТС Бр. 99).
- 2 Доколку две или повеќе Страни потписнички веќе склучиле спогодба или договор со кој се уредуваат прашањата опфатени со оваа Конвенција или на друг начин ги уредиле меѓусебните односи во поглед на овие прашања, или тоа ќе го сторат во иднина, тие имаат право да ја применуваат таа спогодба или договор односно соодветно да ги уредат меѓусебните односи. Меѓутоа, доколку Страните воспоставиле односи каде прашањата опфатени со оваа Конвенција се уредени на начин поинаков од оној предвиден со Конвенцијата, тогаш тие можат да постапуваат на тој начин доколку тоа не е во спротивност со целите и принципите на оваа Конвенција.
- 3 Ништо од оваа Конвенција нема да ги засега другите права, обврски и одговорности преземени од Страната потписничка.

Член 40 – Декларации (изјави)

Со писмено известување испратено до Генералниот секретар на Советот на Европа, секоја Држава може, во моментот на потпишување или депонирање на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, да изјави дека ја задржува можноста да бара дополнителни елементи покрај оние содржани во членовите 2, 3, 6 став 1.б., 7, 9 став 3 и член 27 став 9.е.

Член 41 – Федерална клаузула

- 1 Фералната држава може да го резервира правото да преземе обврски според Главата II од оваа Конвенција во согласност со фундаменталните принципи врз кои почиваат односите помеѓу нејзината централна власт и државите конститутивни членки на федерацијата или други слични територијални единици, под услов таа сè уште да биде во можност да остварува соработка согласно одредбите на Главата III.

- 2 При ставањето резерва во смисла на став 1, федералната држава може да не ги применува условите од таквата резерва во однос на исклучувањето или значителното намалување на нејзините обврски со цел да се спроведат мерките определни со Глава II. Општо земено, федералната држава треба да обезбеди широка и ефективна примена и спроведување на законот во поглед на овие мерки.
- 3 Во однос на одредбите од оваа Конвенција, чија примена подпаѓа под јурисдикција на државите конститутивни членки на федерацијата или други слични територијални единици, кои во уставниот поредок на федерацијата немаат овластување да преземаат законодавни мерки, федералната власт ќе ги извести надлежните органи на секоја држава конститутивна членка за важењето на овие одредби и за своето повољно мислење, охрабрувајќи ги да преземат соодветни активности за нивна примена.

Член 42 – Резерви

Со писмено известување испратено до Генералниот секретар на Советот на Европа, секоја Држава може, во моментот на потпишување или депонирање на инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, да изјави дека става резерва/и предвидени со член 4 став 2, член 6 став 3, член 9 став 4, член 10 став 3, член 11 став 3, член 14 став 3, член 22 став 2, член 29 став 4 и член 41 став 1. Освен споменатите, не може да се стават други резерви.

Член 43 – Статус и повлекување на резервите

- 1 Страната која ставила резерва во согласност со членот 42 може целосно или делумно да ја повлече резервата со известување испратено до Генералниот секретар на Советот на Европа. Таквото повлекување произведува правно дејство од денот на приемот на известувањето од страна на Генералниот секретар. Доколку во известувањето е наведено дека повлекувањето на одредената резерва произведува дејство од датумот што е точно определен во самото известување, а тој датум е подоцнежен од денот кога известувањето е примено од Генералниот секретар, тогаш повлекувањето произведува правно дејство од тој подоцнежен датум.
- 2 Страната која ставила резерва во согласност со членот 42 ќе ја повлече таквата резерва, целосно или делумно, веднаш штом тоа го дозволат околностите.
- 3 Генералниот секретар на Советот на Европа може повремено да ги прапува Страните кои ставиле една или повеќе резерви во согласност со членот 42 за изгледите за повлекување на таквата/таквите резерва/и.

Член 44 – Измени

- 1 Било која Страна може да предложи измени на оваа Конвенција и истите ќе бидат доставени од Генералниот секретар на Советот на Европа до Државите членки на Советот на Европа, до Државите кои не се членки на Советот на Европам, а кои учествувале во изготвувањето на оваа Конвенција, како и до било која Држава која пристапила или која е поканета да пристапи кон Конвенцијата во согласност со одредбите содржани во членот 37.
- 2 Измената предложена од било која Страна ќе биде испратена до Европскиот комитет за кривични проблеми (ЦДПЦ), кој ќе достави свое мислење за предложената измена до Комитетот на министри.
- 3 Комитетот на министри ќе ја разгледа предложената измена и доставеното мислење од Европскиот комитет за кривични проблеми, а по извршената консултација со Државите потписнички на оваа Конвенција кои не се членки на Советот на Европа, може да ја усвои измена.
- 4 Текстот на измената усвоена од Комитетот на министри во согласност со ставот 3 од овој член ќе биде препратена до Страните заради нејзино прифаќање.
- 5 Измената усвоена во согласност со став 3 од овој член стапува во сила во рок од триесет дена сметано од денот кога сите Страни потписнички го информирале Генералниот секретар дека ја прифаќаат истата.

Член 45 – Разрешување на спорови

- 1 Европскиот комитет за кривични проблеми (ЦДПЦ) ќе биде известуван за толкувањето или примената на оваа Конвенција.
- 2 Во случај на спор помеѓу Страните во поглед на толкувањето или примената на оваа Конвенција, тие ќе се обидат да го разрешат спорот преку преговори или на друг мирен начин по нивен избор, вклучувајќи го и упатувањето на спорот од Европскиот комитет за кривични проблеми до друг трибунал чии одлуки ќе бидат обврзувачки за Страните, или до Меѓународниот суд на правдата, согласно договорот постигнат помеѓу заинтересираните Страни.

Член 46 – Консултации на Страните

- 1 Страните, кога тоа е потребно, ќе бидат повремено консултирани во поглед на олеснувањето на:

- а ефективната примена и имплементација на оваа Конвенција, вклучувајќи идентификување на проблемите што од таа примена произлегуваат, како и за ефектите на било која декларација или резервација ставена на оваа Конвенција;
 - б размена на информации во поглед на значајните правни, политички и технолошки развојни тенденции во врска со компјутерскиот криминал и прибирањето докази во електронска форма;
 - ц разгледување на можните дополнувања или измени на оваа Конвенција.
- 2 Европскиот комитет за кривични проблеми (ЦДПС) ќе биде повремено известуван за резултатите од консултациите направени во согласност со став 1.
 - 3 Европскиот комитет за кривични проблеми, кога е тоа соодветно, ќе ги олесни консултациите споменати во ставот 1 и ќе преземе мерки потребни за да им се помогне на Страните во нивните напори да ја дополнат или изменат оваа Конвенција. Најмалку три години по влегувањето во сила на оваа Конвенција, Европскиот комитет за кривични проблеми (ЦДПС) во соработка со Страните ќе спроведе ревизија на сите одредби од Конвенцијата, и доколку е потребно, ќе препорача соодветни амандмани.
 - 4 Освен во случаите кога трошоците направени за спроведување на одредбите содржани во став 1 ги поднесува Советот на Европа, тие трошоци ги поднесуваат Страните на начин што тие го определиле.
 - 5 Секретаријатот на Советот на Европа ќе им помогне на Страните потписнички во извршувањето на нивните функции предвидени со овој член.

Член 47 – Откажување

- 1 Секоја Страна може, во било кое време, да се откаже од примената на оваа Конвенција со известување испратено до Генералниот секретар на Советот на Европа.
- 2 Ваквото откажување произведува правно дејство на првиот ден од наредниот месец по истекот на рокот од три месеци сметано од денот на прием на известувањето од страна на Генералниот секретар.

Член 48 – Известување

Генералниот секретар на Советот на Европа ќе ги извести Државите членки на Советот на Европа, Државите кои не се членки на Советот на Европа кои учествувале во изготвувањето на оваа Конвенција, како и

секоја Држава која пристапила или е поканета да пристапи кон оваа Конвенција за:

- а секое потпишување;
- б депонирање на инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување;
- ц датум на влегување во сила на оваа Конвенција во согласност со членовите 36 и 37;
- д декларација дадена во согласност со членот 40 или резервација ставена во согласност со членот 42;
- е за било кој друг чин, известување или комуникација во врска со оваа Конвенција;

Осведочено, долупотпишаните, имајќи прописно овластување за тоа, ја потпишаа оваа Конвенција.

Составено во Будимпешта, на 23 ноември 2001 година, на англиски и француски јазик, при што двата текста се подеднакво автентични и во единствен примерок ќе бидат депонирани во архивата на Советот на Европа. Генералниот секретар на Советот на Европа ќе испрати заверни примероци до секоја Држава членка на Советот на Европа, до Државите кои не се членки на Советот на Европа, а кои учествувале во изготвувањето на оваа Конвенција, како и до секоја Држава поканета да пристапи кон Конвенцијата.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".